

Kazania
szkaplerzne

Kazania szkaplerzne

Flos Carmeli – Poznań 2011

Na okładce:

Łaskami słynąca figura Matki Bożej Szkaplerznej czczona w macierzystym klasztorze Zakonu karmelitańskiego *Stella Maris* na Górze Karmel w Ziemi Świętej.

Wybór i opracowanie:

O. Stanisław Plewa OCD

Korekta:

Lucyna Budacz

Imprimatur: Bp Marek Jędraszewski, Wikariusz Generalny

Poznań, dnia 23 marca 2011 roku

Nihil obstat: Ks. kanonik dr Zdzisław Grzegorski

Poznań, dnia 21 marca 2011 roku

Wydawca:

Flos Carmeli Sp. z o.o.

ul. Działowa 25; 61-747 Poznań

tel. 61 856 08 34, fax: 61 856 09 47

wydawnictwo@floscarmeli.poznan.pl

www.floscarmeli.poznan.pl

ISBN: 978-83-62536-21-4

Spis treści

Słowo wstępne	9
Karmel w historii Szkaplerza świętego	13
Karmel jest Zakonem Maryjnym	19
Duchowe znaczenie Szkaplerza świętego	25
Pierwsza obietnica Matki Bożej Szkaplerznej	31
Druga obietnica Matki Bożej Szkaplerznej	37
Przywilej sobotni	41
Szkaplerz szatą wiecznego zbawienia	45
Nasze poświęcenie się Matce Bożej	49
Nasza przynależność do Karmelu	53
Symbol wieku Maryi	57
<i>...miłosierne oczy na nas zwróć...</i>	63
Maryja Matka	67
O. Tymoteusz Frączek OCD: Wielki znak	71
O. Tymoteusz Frączek OCD: Pani Szkaplerzna – naszą Matką	77
O. Tymoteusz Frączek OCD: Znak Matki	83
O. Tymoteusz Frączek OCD: Znak braterstwa	89

O. Tymoteusz Frączek OCD: Znak szczęśliwej śmierci	95
O. Tymoteusz Frączek OCD: ...wprowadzę go na świętą górze życia wiecznego	101
O. Tymoteusz Frączek OCD: Szkaplerz – nadzieją dla dusz w czyśćcu cierpiących	105
O. Tymoteusz Frączek OCD: Uczestnictwo w duchowych dobrach Zakonu	111
O. Tymoteusz Frączek OCD: Nasz zakonny znak	115
O. Szymon Plewa OCD: Zaufaj Maryi	121
O. Szymon Plewa OCD: Maryjny znak zbawienia	125
O. Szymon Plewa OCD: Przywileje szkaplerzne	129
O. Szymon Plewa OCD: Szkaplerz znakiem miłości Maryi do człowieka	133
O. Szymon Plewa OCD: Szkaplerz jako dar zobowiązujący	137
O. Szymon Plewa OCD: <i>Oto Matka twoja</i>	143
O. Szymon Plewa OCD: Szkaplerz pomocą i zobowiązaniem	149
O. Szymon Plewa OCD: Fiat, Magnificat, Stabat	153
O. Szymon Plewa OCD: Dwa Zwiastowania	159
O. Dominik Wider OCD: Podstawy nabożeństwa do Matki Bożej Szkaplerznej	163
O. Dominik Wider OCD: Nabożeństwo do Matki Bożej Szkaplerznej	167
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem powołania	173
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem czystości według stanu	177

O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem wiary	183
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem nadziei	189
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem miłości	195
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem modlitwy i apostołstwa	201
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem życia we wspólnocie	207
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz znakiem współcierpienia z Matką Bolesną	213
O. Dominik Wider OCD: Szkaplerz wyrazem miłosierdzia Bożego	219
J. Em. Ks. Kard. Marian Jaworski, Arcybiskup Metropolita Lwowski obrządku łańciewskiego: Szkaplerz – drogą do Jezusa	225
J. E. Ks. Abp Stanisław Nowak, Metropolita Częstochowski: Szkaplerz – szatą nadziei	229
J. E. Ks. Abp Stanisław Nowak, Metropolita Częstochowski: Szkaplerz – znakiem życia na wzór Maryi	233
O. Szczepan T. Prażkiewicz OCD: <i>Błogosławione łono, które Cię nosiło i piersi, które ssateś...</i>	237
O. Szczepan T. Prażkiewicz OCD: Szkaplerz – szatą Maryi	241
O. Szczepan T. Prażkiewicz OCD: <i>I od tej godziny uczeń wziął Ją do siebie</i>	245
O. Szczepan T. Prażkiewicz OCD: <i>A obok krzyża Jezusowego stały...</i>	249

O. Szczepan T. Prańkiewicz OCD: Szkaplerz Ojca Świętego Jana Pawła II	253
O. Szczepan T. Prańkiewicz OCD: Wziąć Maryję do siebie	259
O. Szczepan T. Prańkiewicz OCD: Totus Tuus – Cały Twój	263
O. Stanisław Plewa OCD: Matka, która uczy nas modlitwy	267
O. Stanisław Plewa OCD: Szkaplerz obrazem miłości i służby Matki	273
O. Stanisław Plewa OCD: Matka zatroskana o swoje dzieci	277
O. Stanisław Plewa OCD: Szczególne nabożeństwo do Najświętszej Maryi Panny	283
O. Stanisław Plewa OCD: Cel i zadania Bractwa Szkaplerznego	287
O. Jakub Kamiński OCD: Doskonała uczennica Chrystusa	291
O. Jakub Kamiński OCD: Maryja zasłuchana w słowo Boże	295
O. Jakub Kamiński OCD: Wiara Maryi	297
O. Jakub Kamiński OCD: Trud wychowania	301
O. Jakub Kamiński OCD: Maryja pomaga nam odnaleźć oblicze Chrystusa	305

Słowo wstępne

Totus Carmelus Marianus est

(Cały Karmel jest Maryjny)

W ostatnich latach w środowiskach karmelitańskich i różnych kręgach kościelnych w Polsce i za granicą zauważa się wzrost zainteresowania nabożeństwem szkaplerznym. Jego popularność niewątpliwie wiąże się z obchodzonym w 2001 r. jubileuszem 750-lecia Szkaplerza karmelitańskiego. W jego celebrowanie zaangażował się osobiście sam Namiestnik Chrystusa, Ojciec Święty Jan Paweł II. W związku z jubileuszem wydał on List apostolski zatytułowany *Opatrznościowe wydarzenie łaski*. Przyjął na specjalnej audiencji czcicieli Matki Bożej Szkaplerznej z całego świata, którym przewodniczyli Przełożeni generalni Zakonu Karmelitów i Zakonu Karmelitów Bosych. Na swą papieską, białą sutannę Jan Paweł II zechciał w tym dniu nałożyć Szkaplerz karmelitański. Jak wiadomo, Ojciec Święty czcił Matkę Bożą Szkaplerzną i już w dzieciństwie przyjął szkaplerz w klasztorze Karmelitów Bosych w Wadowicach. Odziany szatą Maryi odszedł do Domu Ojca.

Życie Ojca Świętego było doskonałym przykładem całkowitego zawierzenia Maryi, które znalazło swoje odbicie w papieskim zawołaniu: *Totus Tuus*.

Maryjny Papiież oraz wielki jubileusz Szkaplerza karmelitańskiego przyczyniły się do znacznego rozwoju nabożeństwa szkaplerznego i publikacji z nim związanych. Książki, modlitewniki i nowenny szkaplerzne wydali Karmelici dawnej obserwacji, zwłaszcza kustosze sanktuarium karmelitańskiego w Krakowie Na Piasku. Z inicjatywy Karmelitów Bosych w Krakowie regularnie ukazuje się kwartalnik „Rodzina szkaplerzna” oraz dwumiesięcznik „Głos Karmelu”. Poznańskie Wydawnictwo *Flos Carmeli* rozpoczęło edycję serii materiałów źródłowych dotyczących szkaplerza zatytułowaną *Karmelitańska tradycja Maryjna*. Od paru lat wydaje także kwartalnik „Pod płaszczem Maryi”. O duchowości i teologicznej wymowie nabożeństwa szkaplerznego można też znaleźć artykuły w poznańskich „Zeszytach Karmelitańskich”. Tematyką szkaplerzną zajęło się także „Ateneum Kapłańskie” (2/2010). Nierzadko pojawia się ona również na łamach tygodników katolickich.

Wśród dotychczasowych publikacji dotyczących nabożeństwa szkaplerznego brakowało jednak takiej, która *ex professo et totaliter* zajęłaby się problematyką homiletyczną dotyczącą Szkaplerza świętego. Taką potrzebę sygnalizowali klasztorom karmelitańskim nie tylko okolicznościowi kaznodzieje, misjonarze ludowi i rekolekcjoniści, ale także kustosze Sanktuariów Maryjnych, proboszczowie i rektorzy kościołów noszących wezwanie Matki Bożej Szkaplerznej, moderatorzy

Bractw Szkaplerznych i animatorzy Świeckiego Zakonu karmelitańskiego.

Odpowiadając na oczekiwania szerokich kręgów duchowieństwa i wiernych na tego typu publikacje, O. Stanisław Plewa, karmelita bosy z Prowincji Warszawskiej, chwalebnie podjął się zebrania i przygotowania do druku kazań szkaplerznych. Bogate doświadczenie rekolekcyjisty i kaznodziei pozwoliło mu opracować niniejszą książkę, która jak sądzę, stanie się duszpasterską pomocą dla wielu kapłanów i ubogająca lekturą dla wiernych pragnących poznawać i naśladować cnoty Maryi i wraz z Nią trwać przy Bogu.

Książka zawiera zbiór sześćdziesięciu jeden kazań, które podejmują problematykę Szkaplerza karmelitańskiego w aspekcie historycznym, biblijnym, teologicznym i duszpasterskim. Kazania głoszone były podczas uroczystości Maryjnych i nowenn szkaplerznych, poruszając serca wielu i przyczyniając się do pogłębienia ich wiary.

Nie znamy autora pierwszych kilkunastu kazań. Prawdopodobnie był nim jeden z kaznodziejów karmelitańskiego klasztoru Na Piasku w Krakowie. Autorami pozostałych kilkunastu kazań są karmelici bosy i metropolici Lwowa i Częstochowy.

Składając o. Stanisławowi szczerze i braterskie gratulacje z racji wydania książki i zachęcając go do podejmowania dalszych, twórczych inicjatyw tego rodzaju, wyrażam głębokie przekonanie, że książka ta stanowi ważną pozycję przybliżającą współczesnemu człowiekowi wielowiekową tradycję

Szkaplerza świętego i przypominającą niezwykle przywileje i obietnice dane przez Maryję tym, którzy Jej szatę z wiarą nosić będą.

Gdy czcimy Matkę, to poznajemy, kochamy i wielbimy Jej Syna i w należyty sposób zachowujemy Boże przykazania (zob. Lumen Gentium 66).

*O. dr Szczepan T. Praškiewicz OCD
wykładowca duchowości maryjnej
w Karmelitańskim Instytucie Duchowości
w Krakowie*

Karmel w historii Szkaplerza świętego

Umiłowani przez Chrystusa i Jego Matkę Maryję!

Jeśli na dzieło Jezusa z Nazaretu spojrzymy z perspektywy wieków, to zdumiewająca wydaje się ekonomia zbawienia dokonana przez Syna Bożego. Wszędzie tam, gdzie chodzi o człowieka, o pomoc łaski, widzimy łańcuch pośrednictwa.

Bóg postanowił odkupić człowieka, zmasać jego grzech pierworodny oraz grzechy i winy osobiste, które zaciągnął wobec swego Stwórcy w ciągu swojego życia. Ale Bóg Ojciec nie chciał bezpośrednio ingerować, dlatego ustanowił pośrednictwo w udzielaniu swych łask i darów nadprzyrodzonych. Pośrednikiem z woli Bożej stał się Syn Boży. Św. Paweł pisze: *Albowiem jeden jest Bóg, jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek, Chrystus Jezus (1 Tym 2,5)*. Ale abyśmy odważniej mogli podejść do tego tronu łaski, Bóg idzie dalej w swojej dobroci i ustanawia jeszcze jedno ogniwo pośrednictwa między Synem Bożym a nami w osobie Najświętszej Maryi Panny.

Jednym z przejawów troski Maryi o człowieka w doprowadzeniu go do zjednoczenia z Chrystusem jest nabożeństwo szkaplerzne. Szkaplerz, według słów Matki Bożej, jest znakiem zbawienia.

Chcąc mówić o Szkaplerzu świętym, o nabożeństwie szkaplerznym, nie można pominąć tła historycznego i charyzmatu Zakonu Karmelitów, który jest stróżem Szkaplerza świętego. Obecne rozważanie poświęćmy więc nazwie i cechom Karmelu.

Na wybrzeżu Izraela znajduje się drogie każdemu chrześcijaninowi miasto Nazaret – ojczyzna Maryi i kolebka chrześcijaństwa. Biegnie tamtędy pasmo górskie, a najdalej na zachód wysunięty szczyt, tonący we wspaniałej zieleni, opada nagle, zanurzając się w błękitnych falach Morza Śródziemnego. Jest to Karmel.

Człowiekowi, który stanął na jego szczycie, ukazuje się przepiękny widok: morze i bogata, mieniąca się barwami dolina Ezdrelon.

Karmel – to nazwa, która nasuwa na myśl wielkość i świętość tej góry, owianej atmosferą religijnej poezji starotestamentalnej, opisywanej przez proroków Izraela, takich jak: Izajasz, Jeremiasz, Amos czy Nahum.

Karmel – to imię, które wywołuje wspomnienia wspaniałej epopei Eliasza Tezbity i Elizeusza, syna Szafata, wspomnienia uczniów prorockich i pierwszych pustelników, którzy stali się duchowymi przywódcami jednego z najstarszych zakonów w Kościele łacińskim. Urok tego miejsca, spokój kryjący się

w pieczarach zwabiły w XII wieku krzyżowców. Bertold z Kalabrii, po osiągnięciu celu wyprawy krzyżowej, składa tam miecz i zbroję i postanawia zdobyć nową *Ziemię Świętą* – własną duszę dla Chrystusa. Z rycerza krzyżowego staje się pustelnikiem.

Podobnych przygód duchowych zapragnęło wielu spośród rycerzy. Zamieszkiwali oni groty Karmelu, dlatego zaczęto nazywać ich karmelitami. Tak utworzyła się wspólnota ludzi prowadzących na Górze Karmel pustelniczy tryb życia.

Naśladowców Bertolda było wielu. Na prośbę jednego z nich: św. Brokarda, św. Albert, Patriarcha Jerozolimy, około roku 1209 pisze Regułę dla eremitów Karmelu, dając początek zorganizowanej społeczności pustelniczego Zakonu Karmelitów. Stałą praktyką życia pustelników z Karmelu staje się samotność, milczenie i oderwanie się od rzeczy materialnych. W istocie życia karmelitów tkwi ten duch pustelniczy oparty na stałym obcowaniu z Bogiem.

Zakon karmelitański koncentruje się na życiu wewnętrznym człowieka. Pamięć na obecność Boga, samotność, milczenie i skupienie mają prowadzić do modlitwy wewnętrznej, która przenika ducha Zakonu i staje się istotnym elementem powołania. Papież Leon XIII powiedział: *Karmelici bez modlitwy byłiby niczym*.

Karmel jest Maryjny. Istotnym celem Karmelu oprócz modlitwy jest kult Matki Bożej. Wszystkie źródła historyczne zgodnie świadczą o Jej niezwyklej roli w życiu Zakonu. Ona jest racją jego bytu, istotnym elementem w życiu duchowym

karmelity i formą świętości. Karmelita, patrząc na Maryję, odkrywa w Niej swoje powołanie, poznaje sens swojego życia zakonnego, jego wielkość i doniosłość. Maryja jest dla niego ideałem.

Pierwsi pustelnicy na Górze Karmel nazwali siebie Braćmi Najświętszej Maryi Panny i zbudowali świątynię na Jej cześć. Matkę Bożą uważali za swoją Patronkę, Królową, Matkę i Fundatorkę w znaczeniu duchowym, toteż słusznie głosi znana średniowieczna sentencja: *Totus Carmelus Marianus est – Cały Karmel jest Maryjny.*

Maryja stała się Orędowniczką i Pośredniczką u Boga, dlatego we wszystkich naszych poczynaniach, we wszystkim, co czynimy dobrego, Ona bierze udział. Ona nas wspiera i pomaga. Pomaga nam również poprzez Szkaplerz święty, który jest Jej szatą i znakiem Jej miłości.

Karmel jest również apostołski. Nie ukrywa i nie zachowuje wyłącznie dla siebie skarbów otrzymanych od Boga, lecz dzieli się nimi, aby zdobywać dusze dla Chrystusa. Życie modlitwy, życie kontemplacji łączy z apostołstwem. Stąd też często podejmuje się pracy rekolekcyjnej i misyjnej, podejmuje się kierownictwa duchowego dla zbawienia dusz i rozpalenia w nich miłości Bożej.

Gdy poznaliśmy początek i cele tej wielkiej Rodziny karmelitańskiej, do której należymy przez Szkaplerz święty, łatwiej nam będzie zrozumieć jej ducha i nim żyć. A jest to duch przeniknięty obecnością Matki Boga samego, Matki zatroskanej o zbawienie swych dzieci.

Maryja – Pośredniczka zawsze przyjdzie nam z pomocą i u Syna wyprosi potrzebne łaski pod warunkiem, że będziemy Jej wiernie służyć i życie nasze upodobnimy do Jej życia. Matko Boża, bądź nam zawsze Matką.

